

låg d. utbredd; en örn flög d. — *Syn.* Deröfver. — *b)* Längre bort än ett visst uppgifvet mål. *Så långt skall du gå, men icke d.* — *c)* Mer än det (i fråga om antal, pris, o. s. v.). *Jag har betalt honom så mycket han förtjent och d. Han fick, hvad han begärde, och ändå något d. Lönen är 1000 R:dr och något d. Halva antalet ledamöter och en d.* — *Syn.* Deröfver. — *2)* Se *Hvarutöfver*.

Anm. Uttalas *därutövr* i slutet af en sats eller mening, eljest *därutövr*.

DERVARANDE, a. 1. Som är, var, befinner eller befann sig der; der befintlig. *En d. vaktmästare visar märkvärdigheterna för ankommande främlingar. En d. hund kom emot mig och bet mig i benet.* — Skrifves äfven ofta *Der varande*.

DERVARO, därvaro, f. sing. Varande, vistelse på det stället. *Under min d.*

DERVID, därvid o. därvid, adv. 1) Vid den, det, dem, dessa. *a)* I fråga om ställe, ort. *Stryka klister på en vägg och d. fastsätta ett papper. Jag sann framsför mig en byrå och honom själf sittande d. När jag for uppför Rhenströmmen, såg jag flera d. liggande städer.* — *Syn.* Derinvid. — *b)* Uttrycker tillstånd, förhållande, omständighet, o. s. v. *Kontoret och betjeningen d. D. är ingenting att vinna, derigenom, derpå &c. Hålla sig, blifva d.,* förblifva vid det beslutet, den föresatsen, det vilkoret, o. s. v. *Det blir d.,* se under *Blifva*. *Hvad är d. att göra?* hvad är i förevarande omständigheter, i det afseendet att göra? *D. yttrade han,* vid denna förklaring, tillkännagifvelse, o. s. v., vid dessa ord, i afseende derpå, i fråga derom &c. — *2)* Se *Hvarvid*.

Anm. Uttalas *därvid* i slutet af en sats eller mening, eljest vanligast *därvid*.

DERVISCH, därvi'sch, m. 3. Turkisk munk eller eremit. Betyder egentl.: tiggare.

DERÅ, se *Derpå*.

DERÅT, däråt o. däråt, adv. 1) Åt den, det, dem, dessa. *Säg blott en quickhet, och alla skratta d. Det bryr jag mig ej om; d. skratlar jag blott.* — *2)* Se *Ditåt* och *Hvaråt*.

Anm. Uttalas för bem. 1. *däråt* i slutet af en sats eller mening, eljest *däråt*; för bem. 2. jfr. *Ditåt*, 1 o. *Hvaråt*.

DERÖFYER, därövr o. därövr, adv. 1) Öfver den, det, dem, dessa: *a)* Öfver ort, ställe, yta, o. s. v. *D. lägga ett bräde. Bräda ett täcke d. Man kan se d. En örn flög i detsamma d.* — Jfr. *Derutöfver*, 1, a. — *b)* Mer än det (i fråga om antal, pris, o. s. v.). *Lönen är 1000 R:dr och något d.* — Jfr. *Derutöfver*, 1, c. — *c)* (därövr) I fråga om tillstånd, förhållande, omständigheter, o. s. v. *Jag är d. ganska förargad. Han gläder sig d.* — *2)* Se *Hvaröfver*.

Anm. Uttalas för bem. 1, a. o. b. *därövr* i slutet af en sats eller mening, eljest *därövr*.

DESCENDENT, deschänn'dä'nt, m. 3. Afkomling, ättling. Förekommer mest i juridisk och politisk stil, nu mera sällan.

DESERT, se *Dessert*.

DESERTERA, desärrt'era, v. n. 1. 1) Hemligen och olofligen öfvergifva sin trupp. Brukas, liksom de två följande, mest i militäriska språket. — *Syn.* Rymma. — *2)* (fig.) Af falla från tros-lära, &c.

DESERTION, desärrtschón, f. 3. 1) En desertörs förbrytelse. — *Syn.* Rymning, öfverlöpan-de. — *2)* (fig.) Af fall ifrån tros-lära &c.

DESERTÖR, desärrtö'r, m. 3. 1) Soldat, som hemligen och olofligen öfvergifver sitt regemente. — *Syn.* Rymmare, öfverlöpare. — *2)* (fig.) Af fall-ing ifrån tros-lära, filosofiskt eller vetenskapligt system, o. s. v.

DESHABILLÉ, desabilljé, m. 3. (fr.) Nattklädning, morgondragt, hvardagskläder. Brukas endast i fråga om fruntimmer.

DESIGNERA, design'era, v. a. 1. 1) Beteckna, utmärka. Förekommer i denna bem. mindre ofta. — *2)* På förhand bestämma någon till en värdighet, ett embete, o. s. v.; utnämna.

DESKRIPTION, --- tschón, f. 3. Beskrifning. [Descr—.]

DESMAN, dässmann, n. sing. Ett ämne hos vissa (här nedan upptagna) djur, hvilket innehåller en emellan mysk och ambra doftande olja; har en stark, ihärdig lukt och nyttjas i läkekonsten som ett stärkande medel. Kallas äfv. *Mysk* och *Zibeth*.

DESMANSAND, dässmanns'and, f. 3. pl. — *änder*. En art af Andsläktet, stor som en liten gås; träffas vild vid Kaspiska Hafvet. Hanen har stark lukt af desman eller mysk. Kallas äfven *Turkisk anka*. Anas moschata.

DESMANSAPA, f. 1. Se *Uistiti*.

DESMANSARTAD, a. 2. Till ämne och beskaffenhet liknande desman.

DESMANSBOCK, m. 2. Djur af de Hornlösa Idslarne, liknande ett rådjur, med groft, svart-brunt hår, de öfra hörntänderna utskjutande ur munnen. Träffas i Högasiens och Kinas fjäll-trakter. Hanen har vid naveln en körtelpåse, stor som ett hönsägg och fylld med ett brunt, klubbigt ämne, som intorkadt utgör *Desman* eller *Mysk*. Kallas äfv. *Myskdjur*. *Moschus moschiferus*.

DESMANSBÄFVER, m. 2. pl. — *bäfrar*. En art af Bäfverslägtet, endast en fot lång, med två på underlifvet befintliga körtlar, som innehålla desman. Finnes i Nordamerika. *Castor zibethicus*.

DESMANSDJUR, n. 3. Ett i Afrika inhemskt djur, en till halfannan aln långt, askgrått med svarta ränder, man längs åt ryggen, och en svans-körtel, som innehåller desman. *Viverra Civetta*.

DESMANSGRÅS, n. 3. Se *Mysegrås*.

DESMANSKÄTT, c. 1. Ett djur, som träffas i södra Asien, stort som en katt, askgrått, svart-randigt på halsen och med svarta prickar på kroppen. Har nedom baköppningen en pung, som innehåller desman. Kallas äfven *Zibethskunk* eller *Zibethkatt*. *Viverra Zibetha*.

DESMANSLUKT, c. 3. Lukt af mysk eller desman. Äfv. *Mysklukt*.

DESMANSKNOPP, m. 2. eller

DESMANS-ÖFRIS, -- ä'friss, f. sing. (bot.) Välluktande art af örtsläktet *Ophrys*. O. *Monorchis*.

DESMANSOXE, m. 2. pl. — *oxar*. Djur af oxsläktet, med korta ben, kroppen betäckt med långt hår, och kort svans. Har stark desmanslukt.

DESMANSPÄRON, n. 3. En sort välluktande päron.

DESMANSROS, f. 1. En art af Malvaslägtet, som odlas i trädgårdar; har vackra, hvita, stundom violetta, mysklukande blommor. *Malva moschata*.

DESMANSRÄTTA, f. 1. Litet rofdjur af en igelkotts storlek, med små ögon och snabelformigt, ganska rörligt tryne. Finnes i södra Ryssland, och har stark desmanslukt. *Mygale moschata*.

DESMAGRÅS, n. 3. (bot.) Allmän Renfana. *Tanacetum vulgare*.